

Univerzita Karlova v Praze

ZÁZNAM O PRŮBĚHU OBHAJUBY

BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Charakteristika novinového komentáře v současné české publicistice

Jazyk práce: český

Student: Pavel Dolejší

Fakulta: Pedagogická

Studijní program: Specializace v pedagogice – český jazyk – dějepis

Vedoucí / školitel: PhDr. Soňa Schneiderová, Ph.D.

Oponent(i): PhDr. Pavla Chejnová, Ph.D.

Předseda komise: PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

Členové komise: PhDr. Soňa Schneiderová, Ph.D.

PhDr. Pavla Chejnová, Ph.D.

.Datum obhajoby: 4. září 2014

Průběh obhajoby:

Autor prezentoval svoji práci. Cílem byla žánrová a stylová charakteristika komentáře a popis jazykových prostředků v žánru. Vycházel ze základních stylistických prací. V praktické části zkoumal titulky podle jazykových rovin a snažil se vymezit jednotlivé typy. Komentář se následně jevil jako žánr nejednotný, stojící na pomezích několika funkčních stylů, což souviselo i s protichůdnými tendencemi (beletrizace apod.). Největší vliv měly jednoznačně vyjadřovací schopnosti autora. Dále autor prezentoval několik případů jazykových prostředků.

Vedoucí práce

Práce má jasně vytýčený cíl a propracovanou strukturu; část teoretická a praktická jsou vyvážené rozsahem, za zdařilejší však považuji část teoretickou, neboť ta přináší velmi pečlivé zpracování dostupné sekundární literatury o komentáři a velmi zdařile vymezuje žánr komentáře.

Praktická část se zaměřuje na excerpce a popis prostředků, které můžeme v žánru komentáře najít, a to velmi podrobně. Přesto lze této části vytknout dvě věci: 1) ne vždy dostatečné rozlišování v rámci prostředků jednotlivých rovin jazyka, ev. zjištěných druhů prostředků, včetně rozlišení funkčního využití daného prostředku, 2) ne vždy zřejmé oddělení toho, co můžeme považovat za prostředky pro publicistický styl obecně a které pro komentář.

Autor se zabývá všemi rovinami textu, výstavbou textu, intertextovostí, lexikálními prostředky, morfologickými prostředky a syntaktickou stránkou textu – zde však zůstává pouze u statistického zjištění o počtu vět v jednotlivých částech textu, přesto je i tato část pro charakter komentáře podstatná a v autorových výkladech zajímavá. Autor neopomíná ani prostředky grafické. V závěru práce předkládá srovnání několika autorů píšících komentáře v současném tisku a popisuje, jakými postupy a prostředky se jednotliví autoři odlišují.

Přestože se autor poměrně zdařile pokouší i syntézu a interpretaci, ne vždy se mu to daří, ale to lze přičíst na vrub nedostatečné zkušenosti s formulováním odborného textu v rámci první rozsáhlejší odborné práce, kterou BP je. I přes některé výhrady lze práci hodnotit jako velmi dobrou a autorův postup za velmi pečlivý.

Práce má dobrou formální i stylizační úroveň, ale některé pravopisné chyby (např. *výrazy přešli*, s. 22) svědčí o neprovedení závěrečné korektury. Doporučuji proto, aby byl dodatečně do práce vložen list s opravami.

V rámci prezentace zazněly již dílčí odpovědi na otázky.

Připomínky vedoucího práce

4.1	Dokázal byste říct, kde je hranice mezi „běžnou“ publicistikou v podobě informativních článků a komentáři. Které jazykové prostředky, ev. postupy je odlišují? Které prostředky a postupy se nejvýrazněji podílejí na odlišujícím individuálním stylu autorů komentáře?
4.2	Je možné komentář považovat za „jeden“ žánr? Nebo se v dnešní době výrazněji jednotlivé texty odlišují? Například oproti tomu, jak komentář popisuje Mistrík (Mistrík 1970: 144n).

Reakce autora

Do zprávy čím dál více proniká subjektivnost, to demonstroval na příkladech.

Oponent práce

Autor vychází ze solidního teoretického zázemí a uvádí dostatečné množství sekundární literatury. Analýza se zakládá na velkém množství materiálu. Bylo by vhodné na začátku analytické části upřesnit metodologii, zdůvodnit volbu pramenů, nastínit časový rámec, vyjádřit se k autorům komentářů apod. Analýza je velice detailní a precizní, autor uvádí velké množství příkladů, oceňuji propojení teoretické a analytické části. V některých oblastech by bylo vhodnější více členit popisné pasáže, např. na s. 26 je

uveden výčet expresivních slov, která se však svou expresivitou liší; bylo by dobré toto zmínit a výčet více rozčlenit. Podobně na s. 27 jsou takto nestrukturovaně uvedeny publicismy. Místy má práce spíše deskriptivní charakter, nicméně v závěru jsou uvedena zobecnění a shrnutí získaných faktů.

Formální stránka významně snižuje hodnocení práce, neboť se v ní vyskytují pravopisné chyby, s. 20 Švícaři, s. 22 výrazy přešli, s. 32 pravicový voliči, s. 34 kteří jsou závislý, s. 40 jsme zaznamenaly, s. 49 sepjetí; dále se zde vyskytuje několik překlepů. Odborný styl je dodržen, občas se vyskytují příliš dlouhé pasáže, které by bylo vhodnější více strukturovat a rozdělit.

Po obsahové stránce má práce vynikající úroveň, autor zpracoval velké množství materiálu a jeho rozbor je cenným přínosem oboru, nicméně celkové hodnocení práce snižuje výskyt pravopisných chyb.

Dotazy a připomínky oponenta práce

4.1	Projevuje se v komentáři více autorský styl, nebo lze některé rysy pro tento žánr zobecnit?
4.2	Liší se nějak komentáře dle zaměření jednotlivých novin, s nimiž jste pracoval?
4.3	Vysledoval jste některé prostředky, kterými autor rozlišuje, že se jedná o jeho subjektivní hodnocení, nebo o objektivní fakt?
4.4	V čem spočívá manipulativní aspekt komentáře?
4.5	Upřesněte metodologický postup, který jste při práci používal.

Reakce autorky

Podle autora se spíše projevuje zaměření na čtenáře (voliči). Komentáře se často liší mírou manipulativnosti, subjektivnosti a manipulace.

Diskuse

Probíhala po celou dobu obhajoby.

Výsledek obhajoby: VELMI DOBŘE

PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

[jméno předsedy]